

Κοινό ψήφισμα των Τμημάτων:

Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών □ Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού- Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας- Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 85/2022 (ΦΕΚ Α' 232) «Καθορισμός προσόντων διορισμού σε φορείς του Δημοσίου (Προσοντολόγιο-Κλαδολόγιο)», αποκαταστάθηκε μια διάκριση που επί δεκαετίες υφίσταντο οι απόφοιτοι των Πανεπιστημιακών Τμημάτων Επικοινωνίας της χώρας, καθώς για πρώτη φορά μετά από 30 και πλέον χρόνια λειτουργίας Πανεπιστημιακών Τμημάτων Επικοινωνίας, Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Δημοσιογραφίας, Πολιτισμού και Ψηφιακών Μέσων (στο εξής Τμήματα Επικοινωνίας), το εν λόγω επιστημονικό πεδίο απέκτησε αυτοτελή Κλάδο και συγκεκριμένα τον Κλάδο υπ' αριθμ. 8 της Κατηγορίας Β (Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας), στο εξής Κλάδος Β8: **«ΠΕ Επικοινωνίας, Ενημέρωσης και Δημοσίων Σχέσεων». Πρόκειται για τον Κλάδο ο οποίος αντιστοιχεί στο επιστημονικό αντικείμενο που θεραπεύουν τα Πανεπιστημιακά Τμήματα Επικοινωνίας της χώρας και συγκεκριμένα: το Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ – Ε.Κ.Π.Α, το Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού – Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ – Α.Π.Θ., το Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων – Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και το Τμήμα Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας – Ιόνιο Πανεπιστήμιο.**

Τα Πανεπιστημιακά αυτά Τμήματα εξασφαλίζουν στους φοιτητές

και στους αποφοίτους τους υψηλό επίπεδο επιστημονικών γνώσεων, έχοντας περάσει με απόλυτη επιτυχία διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης τόσο των προπτυχιακών όσο και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών τους. Αποφοιτούν δε από αυτά επιστήμονες με εξειδίκευση στο πεδίο της Επικοινωνίας, και των υπο-πεδίων της, όπως η Δημοσιογραφία, η Πολιτική Επικοινωνία, οι Δημόσιες Σχέσεις κ.ά.

Παράλληλα, οι απόφοιτες/οι των ανωτέρω Τμημάτων, γίνονται κοινωνοί του θεμελιωδώς διεπιστημονικού χαρακτήρα της Επικοινωνίας, καθώς μαθαίνουν να την αντιλαμβάνονται ως μια λειτουργία η οποία διατέμνει βασικούς τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας εντός των (σύγχρονων) κοινωνιών, όπως ο πολιτισμός, η πολιτική, οι νέες τεχνολογίες, η διαπροσωπική επικοινωνία, η ψυχολογία, οι εμπορικές επικοινωνίες. Ως εκ τούτου, τα

Τμήματα Επικοινωνίας απονέμουν τίτλους σπουδών που καλύπτουν τα απαιτούμενα προσόντα για θέσεις Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του δημοσίου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα, θέσεις Δημοσίων Σχέσεων και συναφών με αυτές, θέσεις Δημοσιογράφων και Επικοινωνιολόγων στα δημόσια Μ.Μ.Ε και στον δημόσιο ή ευρύτερα δημόσιο τομέα, θέσεις που άπτονται της δημόσιας δημοκρατικής λογοδοσίας, της δημόσιας σφαίρας και της πολιτικής επικοινωνίας, θέσεις σχετικές με τη διαφήμιση, την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, θέσεις σχετικές με την οπτικοακουστική παιδεία και την τεχνολογία των Μ.Μ.Ε., και θέσεις που αφορούν τη διαχείριση και την επικοινωνία του πολιτισμού και πολιτιστικών προϊόντων.

Με απορία, λοιπόν, αλλά και έκπληξη τα μέλη των Συνελεύσεων των ως άνω πέντε Τμημάτων Επικοινωνίας διαβάσαμε την επιστολή της ΕΣΗΕΑ με τίτλο «Επιστολή σχετικά με τον καθορισμό των προσόντων διορισμού δημοσιογράφων στο Δημόσιο».

Με την παραπάνω επιστολή, η ΕΣΗΕΑ ζητά ουσιαστικά να μην λαμβάνονται υπ' όψη τα Πανεπιστημιακά Τμήματα που θεραπεύουν το επιστημονικό αντικείμενο της Επικοινωνίας και των συναφών με αυτή επιστημονικών πεδίων, και να δύνανται άτομα χωρίς πτυχίο ή με πτυχίο μη σχετικό με το εν λόγω επιστημονικό αντικείμενο να συμμετέχουν σε διαδικασίες επιλογής για θέσεις στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, που άπτονται του Κλάδου Β8: «ΠΕ Επικοινωνίας, Ενημέρωσης και Δημοσίων Σχέσεων». Με τον τρόπο αυτό η ΕΣΗΕΑ, όχι μόνο ζητά να επιτελεστεί μια αδικία σε βάρος των χιλιάδων επιστημόνων του εν λόγω Κλάδου και αποφοίτων των ως άνω Πανεπιστημιακών Τμημάτων, αλλά ουσιαστικά «βαφτίζει» επιστήμονα της επικοινωνίας, κάθε εμπειροτέχνη δημοσιογράφο χωρίς πτυχίο ή με κάποιο άλλο μη σχετικό πτυχίο. Με αυτή τη λογική ουσιαστικά θεωρεί «περιττά» τα Πανεπιστημιακά Τμήματα Επικοινωνίας της χώρας, τα οποία η ίδια η Πολιτεία έχει εγκαθιδρύσει ήδη από τη δεκαετία του 1990, ορθά αφουγκραζόμενη την ολοένα και εντονότερη διείδυση της Επικοινωνίας και των επιμέρους πτυχών της στις σύγχρονες κοινωνίες.

Επιπρόσθετα, μέσω της επιστολής της, η ΕΣΗΕΑ φαίνεται να συγχέει το επιστημονικό πεδίο της Επικοινωνίας, και τα διαφορετικά υποπεδία που εντάσσονται σε αυτό όπως οι δημόσιες σχέσεις, η δημοσιογραφία, η πολιτική επικοινωνία, η διαπροσωπική επικοινωνία κ.ά., με τη δημοσιογραφία. Με βάση την επιστημονική ανάπτυξη και θεωρητική και ερευνητική τεκμηρίωση των ανωτέρω πεδίων, προκύπτει ότι η δημοσιογραφία αποτελεί υποπεδίο της Επικοινωνίας και όχι το αντίθετο. Η δημιουργία αυτού του θεμελιώδους γνωσιακού υπόβαθρου αποτελεί βασικό σκοπό των Πανεπιστημιακών Τμημάτων Επικοινωνίας τόσο της Ελλάδας, όσο και του εξωτερικού. Με άλλα λόγια, μιά/ένας δημοσιογράφος χωρίς επιστημονική κατάρτιση στο πεδίο της Επικοινωνίας δεν διαθέτει την απαραίτητη

γνωσιακή/επιστημολογική βάση για να φέρει εις πέρας καθήκοντα επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων. Την ίδια στιγμή, μία/ένας απόφοιτη/ος των Τμημάτων Επικοινωνίας διαθέτει όλα τα γνωσιακά/επιστημονικά εφόδια προκειμένου να αντεπεξέλθει σε καθήκοντα που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο της Επικοινωνίας, της δημοσιογραφίας συμπεριλαμβανομένης.

Επιπλέον, η θέση που εκφράζει η ανακοίνωση της ΕΣΗΕΑ είναι προβληματική, διότι πουθενά στον κόσμο το να είναι κάποια/ος επαγγελματίας, μέλος μιας συνδικαλιστικής ένωσης, όπως η ΕΣΗΕΑ, δεν του προσδίδει «αυτόματα» προσόντα επιστημονικού επιπέδου. Αντίστοιχα, ούτε η μακροχρόνια επαγγελματική εμπειρία δύναται από μόνη της να προσδώσει κατάρτιση επιστημονικού επιπέδου σε οποιαδήποτε/οποιονδήποτε επαγγελματία. Με άλλα λόγια η ΕΣΗΕΑ θεωρεί ότι μπορεί να υποκαταστήσει τα Πανεπιστημιακά Τμήματα Επικοινωνίας, και κατά μία έννοια τον ίδιο το θεσμό του Πανεπιστημίου, ο οποίος είναι ο κατ' εξοχήν θεσμός παροχής επιστημονικής κατάρτισης στις σύγχρονες κοινωνίες, καθώς με το ίδιο σκεπτικό, μπορεί στο μέλλον και άλλες συνδικαλιστικές/επαγγελματικές ενώσεις να ζητήσουν ανάλογες εξαιρέσεις για τα μέλη τους, προκειμένου τα τελευταία να ενταχθούν σε Πανεπιστημιακούς Κλάδους χωρίς πτυχίο ή με μη σχετικό πτυχίο.

Σε επίπεδο καθηκόντων, οι θέσεις στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, τις οποίες η ΕΣΗΕΑ επικαλείται, είναι θέσεις γραφείων τύπου και δημοσίων σχέσεων, θέσεις δηλαδή που άπτονται του επιστημονικού αντικειμένου της Επικοινωνίας, το οποίο και θεραπεύουν τα ανωτέρω Τμήματα. Οι εν λόγω θέσεις, δεν είναι θέσεις που αφορούν δημοσιογράφους, διότι αυτοί που θα απασχοληθούν σε αυτές δεν θα επιτελέσουν δημοσιογραφικά καθήκοντα (π.χ. δημοσιογραφική έρευνα), καθώς η πλειονότητα

των φορέων του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα δεν αποτελούν Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (με την εξαίρεση των ΑΠΕ-ΜΠΕ, ΕΡΤ, καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ). Συνακόλουθα, η αξιολόγηση των όποιων υποψηφίων για τις μη δημοσιογραφικές αυτές θέσεις, δεν μπορεί να γίνεται επί τη βάση της συσσωρευμένης δημοσιογραφικής τους εμπειρίας, καθώς, όπως έχει ήδη αναφερθεί, η δημοσιογραφία δεν ταυτίζεται με την Επικοινωνία, αλλά αποτελεί υποκατηγορία αυτής.

Εν κατακλείδι, ως Πανεπιστημιακά Τμήματα Επικοινωνίας δεν μπορούμε παρά να στηρίξουμε emphaticά την απαρέγκλιτη εφαρμογή του ισχύοντος νομικού πλαισίου για όλες τις περιπτώσεις θέσεων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, που άπτονται του γνωστικού μας αντικειμένου. Θεωρούμε αυτονόητο ότι ο Κλάδος Β8 «ΠΕ Επικοινωνίας, Ενημέρωσης και Δημοσίων Σχέσεων», ο οποίος είναι πλέον θεσμοθετημένος, δεν θα παραμείνει ένας τυπικός τίτλος, αλλά θα έχει ουσιαστική και αποκλειστική ισχύ, σύμφωνη με το πνεύμα του Προσοντολογίου-Κλαδολογίου, όπως αυτό έχει θεσμοθετηθεί με το ΠΔ 85/2022, καθώς η ασφάλεια δικαίου, αποτελεί ελάχιστο εχέγγυο αξιοκρατίας και προόδου σε κάθε επαγγελματικό, επιστημονικό και κοινωνικό τομέα.

Ελισάβετ Τσαλίκη

Πρόεδρος Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Γεώργιος-Μιχαήλ Κλήμης

Πρόεδρος Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού

Χρήστος Φραγκονικολόπουλος

Πρόεδρος Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής

Επικοινωνίας

Γεώργιος Λάππας

Πρόεδρος Τμήματος Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων

Σπύρος Πολυκαλάς

Πρόεδρος Τμήματος Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας